

Bilaga 3. Uppföljning av tillsynsplan 2023. Miljöbalken m.fl. tillsynsområden.

Tillsynen är ett viktigt styrmedel för att säkerställa syftet med miljöbalken m.fl. lagar och därmed främja en hållbar utveckling utifrån miljömålen. Genom tillsyn kan avvikelser identifieras och krav på åtgärder som är av betydelse för miljön och människors hälsa kan ställas.

Miljö- och hälsoskyddsmyndighetens tillsynsplan och behovsutredning är kopplad till miljöbalken och den nationella tillsynstrategin. Behovsutredningen identifierar prioriterade utvecklingsområden utifrån ny lagstiftning, politiska prioriteringar och miljö- och hälso nytta.

Tillsynsplanen fastställs inför varje verksamhetsår, men omprioriteringar kan göras under innevarande år. Vidare är en stor del av förvaltningens arbete händelsestyrt. Av tillsynsplanen framgår arbetsinriktningen för tillsynsområdena och deras målsättning.

Den tid som läggs på tillsyn ska huvudsakligen vara debiterbar och faktureras. Allt tid är dock inte lagligen tillåten att debitera. Det gäller exempelvis hantering av överklaganden och tid för att besvara remisser, såväl rörande tillståndsärenden som remisser till centrala myndigheter rörande exempelvis förändringar i lagstiftningen. Den tiden benämns ej debiterbar tid.

Den debiterbara tiden är indelad i direkt debiterbar tid, det vill säga sådan tid som riktas direkt mot ett tillsynsobjekt, och indirekt debiterbar tid, vilket är sådan övrig tid som läggs på ett tillsynsområde, exempelvis omvärldsbevakning, kompetensutveckling, samverkan med andra myndigheter, informationsinsatser och statistisk uppföljning. Den indirekta tiden ingår i timavgiften som en schablon.

Totalt planerades cirka 98 500 tillsynstimmar för 2023 och under året har knappt 100 300 timmar utförts. Bl.a. har planen för riktad tillsyn av bostäder i socioekonomiskt utsatta områden kunnat utökas under året.

Nedan redovisas den genomförda tillsynen för 2023 övergripande med särskilda fokusområden utifrån respektive lagrum/bransch, samt större avvikelser:

Tillsyn enligt 7 kap miljöbalken (skyddade områden)

Stockholm stad har en rik och varierande natur med hög biologisk mångfald som förser stadens invånare med goda möjligheter för rekreation och friluftsliv. En del i att säkerställa en sammanhängande grönstruktur med en fortsatt hög biologisk mångfald är tillsyn av stadens skyddade områden.

Miljöförvaltningen utövar operativ tillsyn i kommunala naturreservat och andra områdesskydd som inrättas av kommunen, samt i strandskyddsområden i syfte att säkerställa en gynnsam bevarandestatus för reservaten samt minimera negativ påverkan på stadens skyddade områden. Länsstyrelsen har också delegerat tillsynen av stadens tre Natura 2000-områden som ligger inom reservaten.

Genom tillsynen av skyddade områden har förvaltningen följt upp villkor i beslut om tillstånd och dispens gällande strandskyddsområden och natur- och kulturresevat samt hanterat inkommande synpunkter/klagomål om åtgärder som strider mot strandskyddet och reservatsföreskrifterna. Det har genomförts tillsynsbesök i samtliga reservat under året.

Inom ramen för tillsynen har förvaltningen också genomfört möten med reservatsförvaltare och verksamhetsutövare angående skötsel och genomförande av projekt med intentionen att tillse att reservatens regler och syften kan uppfyllas. Förvaltningen har också tillsammans med reservatens förvaltare arbetat med att ta fram information och skyltar för ökad tillgänglighet och för att informera om reservatens syften och regler.

Inmätning och gränsmarkering pågår eller har avslutats i flera äldre reservat. Annekteringar har identifierats på några ställen. En samordnad tillsynsinsats i koloniområdet Stugängen har genomförts i samband med ett nytt arrendeavtal mellan koloniföreningen och stadsdelsförvaltningen.

Under året har miljöövervakning på artnivå avseende fåglar, pollinatörer och groddjur genomförts. Den övergripande miljöövervakningen är en viktig del i arbetet för att få en bild av tillståndet för den biologiska mångfalden i staden som helhet, där de skyddade områdena utgör kärnområden i den gröna infrastrukturen. Miljöövervakningen är en viktig del i att fortsatt bedöma bevarandestatus i stadens skyddade områden.

Tillsyn enligt 9 kap miljöbalken (miljöskyddstillsyn)

Miljöfarliga verksamheter kan ge upphov till en mängd olika störningar såsom buller, vibrationer, utsläpp av partiklar och ämnen till luft och vatten, farligt avfall, omfattande transporter m.m. Miljöskyddstillsynen syftar till att granska verksamhetsutövarnas egenkontroll samt att säkerställa att verksamheterna följer gällande regler samt, i förekommande fall, de tillstånd med villkor som reglerar dem. Det är verksamhetsutövarnas ansvar att ha kunskap

om sin verksamhet och vilka risker för människor och miljön som verksamheten ger upphov till. Verksamhetsutövarna ska inom ramen för sin egenkontroll vidta de försiktighetsmått som behövs för att förebygga risk för människors hälsa och miljön.

Nämnden bedriver tillsyn eller är prövningsmyndighet inom ett flertal avgränsade tillsynsområden som avser miljöskydd. Dessa är väg- och spårtrafik, Bromma flygplats, hamnverksamheter, fritidsbåtshamnar, exploateringsprojekt, energianläggningar, avloppsreningsverk och enskilda avlopp, avfallsanläggningar, bilvård, drivmedelsstationer, buss- och tågdepåer, stora och små verkstäder, kemisk industri, laboratorier och sjukhus, grafiker, kemtvättar, krossverksamheter samt betong- och asfaltsproducenter, livsmedelsindustri, prövning av ansökan om inrättande av värmepumpsanläggningar i mark (bergvärme, samt sjö- och jordvärme).

Tillsyn av väg- och spårtrafik har bl.a. innefattat uppföljning av väg- och spårhållarnas arbete med att vidta åtgärder enligt åtgärdsprogram för luftföroreningar (partiklar, kvävedioxid och kolmonoxid) respektive buller. Åtgärdsarbetet går framåt. Förvaltningen har också fortsatt arbetet med att driva på utveckling av väghållarnas dagvattenhantering, bl.a. längs högratifierade vägar på de sträckor där det saknas dagvattenrening. Tillsyn av befintliga trafikdagvattenanläggningar har utförts under våren, genom inspektioner och tillsynmöten.

Förvaltningens tillsyn visar att Swedavia klarar sina villkor enligt tillståndet för Bromma flygplats. Swedavia reviderar för närvarande sitt kontrollprogram där rutiner och hantering av dagvatten och luftföroreningskontroll ingår. Revideringen sker i samråd med miljöförvaltningen. Förvaltningen bedriver sedan många år tillsyn över förorenad mark inom Bromma flygplats dels gällande PFAS och den utredning om efterbehandling som pågår, och dels ur ett bredare perspektiv vid markarbeten som utförs på området. 2023 har dock enbart frågan om PFAS varit aktuell. Tillsynen visar också att Swedavia kontinuerligt arbetar med att förbättra sin hantering av markbuller.

Tillsynen av exploateringsprojekt har under perioden haft fokus på egenkontroll och uppföljning av de större infrastrukturprojekten inklusive handläggning av de anmälningsärenden som är kopplade till dem. Hanteringen av länshållningsvatten enligt förvaltningens riktlinjer har prioriterats. I tillsynen ingår kontroll av kvaliteten på länshållningsvatten som avleds till mark- och ytvatten samt till spillvattennätet. Bullerklagomål från exploateringsprojekt är ständigt aktuellt. Trenden är att arbetstiderna utökas till alla dagar i veckan, inklusive kvällsarbeten.

Fokus i tillsynen av energianläggningar är att granska miljörapporter och villkorsefterlevnad. Större avvikelser och incidenter som har rapporterats in är under utredning. Under året har nämnden lämnat flera remissyttranden till mark- och miljödomstolen respektive länsstyrelsen rörande sökta tillstånd, däribland

Stockholm Exergis AB:s ansökan om tillstånd till uppförande och drift av anläggning (bio-CCS) för avskiljning, förvätskning och lagring av koldioxid m.m. i KVV8 vid Värtaverket samt bolagets ansökan om tillstånd till uppförande och drift av energianläggning och hamn m.m. i Lövsta.

Förvaltningen har inom ramen för sin tillsyn av Stockholm Vatten och Avfall AB:s drift av stadens avloppsledningsnät och reningsverk haft särskilt fokus på slamkvalitet, driften av reningsverken och pågående ombyggnationer i Henriksdal samt arbeten med nya tunnlar inom projektet SFA (Stockholms Framtida Avloppsrening). Inga större avvikelser eller incidenter har noterats rörande avloppsreningsverken under perioden. Under sommaren har dock den stora nederbörden medfört att antalet bräddningar har varit fler än normalt.

Stadens samtliga avfallsanläggningar har inspekterats varvid dagvattenfrågan på anläggningarna varit en av flera viktiga fokusfrågor. Dagvattenhanteringen har förbättrats på flera anläggningar som hanterar avfall utomhus. Samarbete har skett med andra kommuner genom att diskutera olika frågeställningar rörande avfallsanläggningar för att söka samsyn där lagstiftningen och vägledningen är otydlig. Klassificering av stora vitvaror som ska avvecklas har bl.a. gjorts, där avfallet nu i flera fall klassas som farligt avfall. Berörda verksamheter har informerats om detta av förvaltningen.

Under 2023 har inventeringen med avseende på enskilda avloppslösningar påbörjats för Stockholms största koloniträdgårdsförening med 554 stycken kolonilotter. Ett stort antal inspektioner har hunnit utföras och 52 av 68 slutna tankar har vid inspektionerna konstaterats ha någon form av anmärkning, antingen i form av avsaknad av tillstånd, nivåalarm eller oklart tömningsintervall eller avsaknad av avtal för tömning. Arbetet fortsätter nästa år.

I arbetet med att pröva ansökningar om tillstånd till bergvärmeanläggningar har miljöförvaltningen i egenskap av remissinstans varit involverad i framtagandet av Handläggarguiden för Geoenergi, som är ett samarbete mellan Borr företagen, SGU och Svenskt Geoenergicentrum. Förvaltningen har även deltagit i ett möte med KTH i projektet Novel Tool And Guidelines For Designing GSHP:s In Densely Populated Areas där forskare, branschrepresentanter samt Stockholms stad och Täby kommun samarbetar för att ta fram ett nytt program för utformning av bergvärmeanläggningar. Förvaltningen har även skickat in underlag och synpunkter till projektet.

När det gäller livsmedelsindustrier har förvaltningen noterat att miljötillsynen har stor påverkan på företagens systematiska miljöarbete. Verksamheter som inte tidigare har fått miljötillsyn har generellt haft dålig kunskap om miljöfrågor och en inte fullgod egenkontroll enligt miljöbalken. Livsmedelsindustrierna som får återkommande miljötillsyn har generellt upparbetat en god

egenkontroll. Företagen arbetar återkommande med energieffektiviseringar och att effektivisera sina transporter. Det förvaltningen ytterligare ser skulle minska företagets miljöbelastning är en ökning av andelen miljöfordon i branschen, minskad användning av plast i förpackningar samt ökad användning av återvinningsbar plast. Förbättringar har gjorts och förvaltningen fortsätter att arbeta med frågorna vid besöken.

Av de båtklubbar som inspekterats har mer än hälften fått sådana anmärkningar att uppföljningsärenden kommer att startas. Anmärkningarna avser bl.a. att utfasningsplan för otillåten båtbottnfärg saknas eller är bristfällig, saknad invallning av farligt avfall m.m. Knappt hälften av de inspekterade båtklubbarna i Mälaren saknar skriftlig utfasningsplan eller har bristfällig utfasningsplan av biocidfärger.

Sedan den 1 maj 2023 gäller Transportstyrelsens nya regler för mottagning av avfall från fritidsbåtar (TSFS 2023:12). De nya reglerna ställer krav på att fritidsbåtshamnar har mottagningsanordningar. Avfallsplanen ska godkännas av nämnden och detta arbete pågår.

Tillsyn enligt 9 kap miljöbalken (hälsoskyddstillsyn)

Liksom för de miljöfarliga verksamheterna granskar nämnden i hälsoskyddstillsynen bl.a. verksamhetens egenkontroll, men utför även inspektioner i syfte att hitta brister i verksamheterna, såsom exempelvis bristande ventilation, förekomst av fukt och mögel samt höga bullernivåer i lokaler för utbildning och vård samt bostäder. En stor del av tillsynsobjekten är anmälningspliktiga, t.ex. skolor och förskolor, bassängbad och plaskdammar, hygienverksamheter m.m. och nämnden granskar dessa efter inkommen anmälan innan de påbörjar sin verksamhet.

Hälsoskyddstillsynen omfattar handläggning av klagomål på olägenheter i bostäder, riktad bostadstillsyn i socioekonomiskt utsatta områden, riktad tillsyn av fastighetsägares egenkontroll, tillsyn av samtliga skolor och förskolor i staden, vård- och omsorgsboenden samt tillfälliga boenden, tillsyn av strandbad, tillsyn av att inte skadliga ljudnivåer förekommer inom konsert- och evenemangsverksamheter, tillsyn av bassängbad och plaskdammar samt tillsyn av anmälningspliktiga hygienverksamheter i syfte att förebygga risk för smitta. Utöver tillsynen utför nämnden på huvudsakligen stadsdelarnas uppdrag provtagning av badvattnet på stadens officiella strandbad. Nämnden är även prövningsmyndighet för tillstånd till hållande av djur enligt stadens hälsoskydds-föreskrifter samt remissmyndighet i samband med socialnämndens prövning av ansökan om utskänkningstillstånd.

Den planerade tillsynen inom de olika områdena har utförts i huvudsak enligt plan med vissa revideringar utifrån förändrade förutsättningar och riskvärdering. Bl.a. har planen för riktad tillsyn av bostäder i socioekonomiskt utsatta områden utökats under året.

Detta har kunnat göras tack vare effektivare handläggning av klagomålsärenden så att medarbetare med rätt kompetens har kunnat styras om till utökad riktad bostadstillsyn.

Tillsyn bedrivs på flera olika typer av vård- och omsorgsboenden: äldreboenden, LSS-boenden och HVB-hem. Även inom detta område har antalet inspektioner som ska utföras under året kunnat utökas. Flera av de inspekterade boendena saknar en samordnad egenkontroll med avseende på miljö- och hälsoskydd. Av de 69 inspekterade boendena har 30 stycken fått minst en allvarlig anmärkning som kräver uppföljning. Anmärkningar som följs upp är bristande förbyggande rutiner med avseende på legionella, anmärkning på ventilationen eller noterat buller från ventilationen, fukt och anmärkning rörande inomhustemperatur. Några av de inspekterade vård- och omsorgsboendena saknar matavfallsinsamling.

När det gäller strandbaden har förvaltningen under våren följt upp de två förelägganden som riktats till berörda stadsdelsförvaltningar med anledning av den konstaterade bristande badvattenkvaliteten förra badsäsongen på Smedsuddsbadet och Långholmsbadet. Stadsdelarna har utrett frågan och gör bedömningen att det främst är gäss som har en negativ påverkan på badvattenkvaliteten. Slutsatsen från utredningarna är att det behövs en kombination av åtgärder för att bekämpa gässen. Resultatet av årets vattenprovtagning är sämre än normalt, dvs. det är färre prover som är utan anmärkning. Det beror med största sannolikhet på den rika nederbörden som sköljer ned föroreningar, framför allt fågelbajs utmed stränderna, i vattnet.

Den tillsyn som skett på tillfälliga boenden under året har varit relaterad till inkomna klagomål från medborgare i staden eller från turister som besöker staden. Dessa har främst berört misstanke om skadedjur, vägglöss och kackerlackor, bristfällig städning och hygien, fukt/mögel, ljudstörningar och låg inomhustemperatur.

Nämnevärt är att det har noterats en uppgång gällande klagomål på vägglöss på tillfälliga boenden, jämfört med tidigare år. I maj 2023 inkom så pass allvarliga klagomål rörande ett vandrarhem i city att det bedömdes vara befogat att göra en oanmäld inspektion på plats där åtskilliga brister konstaterades. Nämnden fattade beslut om förbud med löpande vite mot att bedriva verksamhet. Verksamhetsutövaren redovisade sedermera åtgärder i enlighet med förbudet, men det kvarstod brister rörande utförandet av städningen och förekom fortfarande vägglöss i lokalerna. Det utfördes totalt 7 stycken uppföljande inspektioner för att kontrollera om verksamheten följde förbudet och höll verksamheten stängd. Dock kunde det konstateras att verksamheten överträdde förbudet vid samtliga platsbesök. Nämnden ansökte följaktligen om utdömmande av vite för respektive överträdelse. Den 1 oktober meddelade slutligen verksamhetsutövaren att verksamheten stängts och anlita skadedjurssanerare bekräftade att vägglössen bekämpats i sin helhet efter upprepade saneringsomgångar. Förbudet upphävdes den 17

november.

Tillsyn enligt 10 kap Miljöbalken Förorenade områden

I Stockholm finns ett flertal områden både på land och i sediment med potentiellt mycket stor eller stor risk för människors hälsa eller miljön, så kallade riskklass 1 och 2 objekt. Tillsyn av förorenade områden ska bidra till arbetet för att nå de nationella miljömålen samt stadens mål "Ett giftfritt Stockholm". Tillsynen har som övergripande mål att förorenade markområden åtgärdas och används på ett sätt som inte innebär risker för hälsa och miljö.

Miljö- och hälsoskydds nämnden har ansvar för tillsyn av förorenade områden enligt miljöbalken där kommunen är tillsynsmyndighet. Tillsynsarbetet avseende förorenade områden kan indelas i händelsestyrda respektive egeninitierade/behovsprioriterade ärendetyper.

Den händelsestyrda verksamheten såsom hantering av upplysningar om påträffade föroreningar respektive anmälningar om efterbehandling har för att säkerställa tillräckliga efterbehandlingsåtgärder prioriterats under året. Arbetet med att minska ärendebalansen är påbörjat med hjälp av extra personella resurser.

Tillsyn 14 kap Kemiska produkter

Nämnden bedriver tillsyn som syftar till att kontrollera kosmetiska och kemiska produkter samt miljögifter i varor. I tillsynen ingår kontroll av konstgräsplaner i syfte att minska spridning av mikroplaster. Vidare bedriver nämnden tillsyn över att anläggningar som innehåller köldmedier följer gällande regler för att förebygga läckage av växthusgaser (f-gaser). Nämnden kontrollerar att de oljecisterner som finns kvar i staden kontrolleras enligt gällande regler, samt verkar för att de kvarvarande fastigheter som värms med olja ska fasa ut oljeanvändningen genom användning av annan uppvärmning såsom fjärrvärme eller värmepump.

Förvaltningen har deltagit i Kemikalieinspektionens tillsynsprojekt om barnskyddande förslutningar. Totalt genomfördes nio inspektioner i detaljhandeln. De vanligaste bristerna är avsaknad av kännbar (taktil) varningsmärkning som är till för synskadade, bristfällig märkning eller att märkning på svenska saknas samt att informationskravet till kund vid försäljning av bekämpningsmedel inte uppfylls. Ett fåtal produkter som kräver barnskyddande förslutning men som saknat detta har påträffats.

Vid tillsyn uppmanas butikerna att åtgärda upptäckta brister själva alternativt kontakta sina leverantörer i de fall som det har behövts. Några av bristerna har åtgärdats frivilligt genom att butiken har plockat bort produkterna från hyllorna i väntan på att åtgärder utförs av leverantörerna. De allvarligaste bristerna var att tre butiker sålde särskilt farliga kemiska produkter utan tillstånd för detta. Alla butikerna har plockat bort produkterna från hyllorna och avser inte

att sälja dem fortsättningsvis. En av dessa butiker sålde även en produkt med ett förbjudet ämne som omgående plockades bort från hyllorna.

Inom ett samarbetsprojekt mellan Stockholm, Göteborg och Malmö om e-vätskor och e-cigarett genomfördes 13 inspektioner i Stockholm. Vid en stor del av inspektionerna hittades brister. De vanligaste bristerna var att nödvändig märkning saknas på innerförpackningarna och att märkningen i form av faroangivelser och faropiktogram inte följer standarden enligt CLP-förordningen (EU:s förordning som reglerar bl.a. klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar). Butikerna som fick anmärkningar har kontaktat sina leverantörer om märkningsbristerna och slutat att sälja produkter med allvarliga brister.

Tio inspektioner på konstgräsplaner har genomförts. De vanligaste bristerna är avsaknad av skötselplan som inkluderar granulathantering, trasiga eller överfulla granulatfällor, avsaknad av borststation och informationsskyltar om avlägsnande av granulat samt bristfälliga rutiner för minimering av granulatspridning vid snöröjning. Verksamhetsutövarna har efter inspektionerna upprättat skötselplaner, satt upp borststationer och informationsskyltar samt rensat granulatfällor och beställt och/eller installerat nya granulatfällor där det behövts.

Tillsyn 15 kap Farligt avfall och övrigt avfall

Avfallslagstiftningen syftar till att i första hand förebygga att avfall uppkommer. I andra hand ska avfall återanvändas, här efter återvinnas i form av material eller energi. I sista hand ska avfall deponeras. Avfallsområdet har kommit att bli ett lukrativt område för illegala verksamheter, vilket förhindrar en hållbar resursanvändning och bidrar till att farliga ämnen inte tas om hand på rätt sätt utan istället hamnar i andra delar av världen där det saknas kunskap och resurser att hantera det farliga avfallet, vilket leder till spridning av gifter. Lokalt kan en felaktig hantering av farligt avfall i verksamheter också leda till spridning av gifter, med läckage av gifter till mark och vattendrag som resultat. Det kan t.ex. handla om deponier som inte följer sitt tillstånd, eller olovlig dumpning av avfall i mark- och vattenområden.

Avfallslagstiftningen är komplex och till vissa delar svår att tillämpa. Det finns många svåra avgränsningsfrågor som en tillsynsmyndighet måste hantera. Det gäller exempelvis frågor som rör om ett avfall ska klassas som ett avfall eller en biprodukt.

I staden bedrivs tillsyn i syfte att granska hantering av farligt avfall hos såväl de verksamheter som omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt kap. 9 miljöbalken och de som inte gör det. I tillsynen granskas verksamhetsutövarnas rutiner för hantering och sortering av avfall, förpackningsavfall och farligt avfall. Inom tillsynen läggs särskilt fokus på avfallstransportörer, hantering av avfall på centrumanläggningar samt dumpning av snö. Utöver den

planerade tillsynen hanteras klagomål på bristfällig avfallshantering eller nedskräpning och prövning av inkommande dispenser avseende kravet på obligatorisk utsortering av matavfall och övriga dispenser från renhållningsordningen.

Tillsyn av avfallshanteringen hos livsmedelsverksamheter (exempelvis restauranger, caféer, hotell och livsmedelsbutiker) har under året resulterat i 87 genomförda inspektioner. Av de inspekterade verksamheterna har 78 verksamheter (89 %) sådana brister att det kräver någon slags uppföljning från förvaltningens sida. Miljöförvaltningen har under året fortsatt arbetet med utveckling av tillsynen av avfallstransportörer, i enlighet med den nationella tillsynsstrategin för avfallsområdet. Tillsynen av transportörer genomförs huvudsakligen på två olika sätt, som planerad eller riktad tillsyn. Tillsynsområdet, framförallt den riktade tillsynen, ingår i budgetuppdraget om skärpt avfalltillsyn. Inom den planerade tillsynen av avfallstransportörer granskas transportörer belägna inom Stockholms kommun som har ett giltigt tillstånd att transportera avfall. Vid tillsynen kontrolleras bland annat att den enskilda transporten efterlever bolagets villkor enligt transporttillståndet samt att transportdokument finns vid transport av farligt avfall. Förvaltningen har under året genomfört 63 tillsynsinspektioner. Vid 40 av dessa inspektioner bedömdes verksamhetsutövarna ha brister som kräver någon slags uppföljning från miljöförvaltningens sida. Tillsynsinsatserna har även lett till påförande av miljöstraffavgifter eller åtalansmälningar för olovliga avfallstransporter.

Förvaltningen har även genomfört en myndighetsgemensam tillsynsinsats med fokus på illegal avfallshantering. Tillsynen, där polisen är sammankallande, har genomförts tillsammans med flera myndigheter i syfte att kontrollera avfallshantering i områden där man misstänker att hanteringen kan missköta. Fokus har främst legat på verksamheter som hanterar farligt avfall.

Miljöförvaltningen har genomfört tillsyn på sex centrumanläggningar och totalt sett har 53 enskilda verksamheter inspekterats. Av dessa fick 43 verksamheter, cirka 81 procent, någon anmärkning som kräver uppföljning från miljöförvaltningens sida. De vanligaste anmärkningarna var brister kring utsortering av matavfall eller förpackningsavfall.

Miljöförvaltningen har även hanterat klagomålsärenden kopplade till avfall. Hittills har 92 klagomålsärenden hanterats under 2023. Majoriteten av ärendena avser livsmedelsobjekt såsom restauranger, caféer och matbutiker. Vanligaste klagomålen är att verksamheternas avfallshantering leder till lukt- eller nedskräpningsproblematik. Andra vanligt förekommande klagomål är att verksamheterna olovligen dumpar sitt avfall på någon av återvinningsstationerna inom staden. Utöver detta har det kommit in klagomål på nedskräpning eller bristande avfallshantering hos andra aktörer, såsom exempelvis i flerbostadshus.

Tillsyn av rivningar har skett på 11 stycken objekt. Vissa objekt har fått tillsyn flera gånger samtidigt som flertalet av rivningsärenden pågår under lång tid. Tre dispenser gällande sortering av rivningsavfall har meddelats. Inom tillsynen begärs i vissa fall månatlig redovisning för att granska att verksamheten följer reglerna.

Under året har tillsyn bedrivits på drygt hälften av de rivningsobjekt som hade planerats in. Anledning till färre inspektioner är personalbortfall. En del av rivningarna har besökts flera gånger. Genom att begära in slutredovisningar av hur avfallet från rivningen har hanterats kan förvaltningen kontrollera om transportörer med tillstånd har anlåtats, vart avfallet transporterats och om farligt avfall har rapporterats till Naturvårdsverkets register. I samband med tillsyn av rivningar så efterfrågar förvaltningen hur eventuella massor hanteras och om de ska återvinnas.

Tillsyn enligt annan lagstiftning

Nämnden är även ansvarig tillsynsmyndighet avseende några andra mindre lagar som också syftar till att skydda människors hälsa och miljön. Dessa är tobakslagen, strålsäkerhetslagen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa, smittskyddslagen, marknadskontrollförordningen och lagen om sprängämnesprekursorer. Nämnden delar tillsynsansvaret enligt dessa lagar med ett flertal olika myndigheter. Nämnden kontrollerar att radonmätning sker i bostäder, skolor och förskolor m.fl. lokaler vid behov, att solarieverksamheter följer reglerna enligt Strålsäkerhetslagen, arbetar med spårning av objektburen smitta vid utbrott av legionella eller andra allvarliga smittsamma sjukdomar, har tillsynsansvar för kontroll av efterlevnad av rökförbudet enligt tobakslagen samt kontroll av butiksledet som säljer sprängämnesprekursorer och efterlevnaden av tillstånd till enskilda att använda sådana. Nämnden utför även mätning av bakgrundsstrålning för att ha kunskap om hur strålningen varierar vid olika tidpunkter och på olika platser i kommunen. Därmed kan man säkrare fastställa om en förhöjd bakgrundsstrålning beror på en naturlig variation eller på ett tillskott av radioaktiva ämnen från en extraordinär händelse i eller utanför Sverige.